

Sairaalapalvelutyöryhmän perustaminen

Aluehallitus 13.05.2024 § 112

Valmistelija

Lakimies Tarja Poikolainen puh.040 359 9483

Etelä-Savon hyvinvointialueelle on esitetty sairaalapalvelutyöryhmän perustamista. Työryhmän tarkoituksena olisi valmistella Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjakoa, neuvotella yksityisten terveyspalvelutuottajien kanssa sekä jatkaa neuvotteluita valtion suuntaan.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 21 §:n mukaan:

Etelä-Savon hyvinvointialueella toimivat seuraavat yhteistyöfoorumit

1. valmiusfoorumi ja valmiusjohtoryhmä
2. koulutus ja osaaminen yhteistyöfoorumi
3. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajien ja järjestöyhteistyön foorumi.

Etelä-Savon hyvinvointialueen *aluehallitus* päättää yhteistyöfoorumien toimintasäännöstä ja *voi päätöksellään lisätä foorumeita tai muita yhteistyöryhmiä.*

Hallintosäännön perusteella sairaalapalvelutyöryhmän perustaminen kuuluu aluehallituksen toimivaltaan.

Sairaalapalvelutyöryhmän kokoonpanossa tulee huomioida hyvinvointialueen poliittiset voimasuhteet. Jokaisella hyvinvointialueella on oma käytäntö ja kulttuuri luottamushenkilöpaikkojen jakamisessa. Yleinen käytäntö on, että aluevaltuuston poliittiset ryhmät neuvottelevat ennakolta paikkojen jaosta. Hyvinvointialuejohtaja nimeäisi sairaalapalvelutyöryhmään tarvittavat viranhaltijaedustajat.

Lisäksi työryhmän kokoonpanossa ja toiminnassa on otettava huomioon lainsäädännöstä tulevat vaatimukset.

Hyvinvointialueen toimielimiä valittaessa on lähtökohtaisesti otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin vaatimus, jonka mukaan toimielimessä on oltava vähintään 40 % sekä naisia että miehiä.

Hyvinvointialuelain 74.2.§:n mukaan:

Luottamushenkilön tulee edistää hyvinvointialueen ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Hyvinvointialuelain 74 § vastaa kuntalain 69 §:ää, jonka mukaan kunnan luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua.

Riippuen perustettavan sairaalapalvelutyöryhmän mahdollista tehtävistä ja roolista suhteessa hyvinvointialueen päätöksentekoon ja sitä edeltävään asioiden valmisteluun huomiotavaksi voivat tulla myös hyvinvointialuelain 102 §:ssä ja hallintolain 27 - 30 §:ssä säädetyt esteellisyysvaatimukset. Näitä voivat olla esim. yhteisöjäävi (kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet), palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävi (yksityisen terveyspalvelutuottajan työntekijät) ja yleislausekejäävi (kunnanvaltuuston puheenjohtajisto ja kunnanjohtaja).

Toimivalta

Hallintosääntö 21.2 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää sairaalapalvelutyöryhmän perustamisesta ja antaa asiassa jatko-ohjeistuksen.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana Arto Seppälä teki esityksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi Seija Kuikan kannattamana.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi, josta on äänestettävä. Ne jotka kannattavat esittelijän

esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Arto Seppälän vastaesitystä, äänestävät EI. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 7 JAA - ääntä ja 6 EI -ääntä. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittely kokouksessa jatkuu.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Pirkko Valtola teki seuraavan vastaesityksen Oskari Valtolan kannattamana:

“Sairaalapalvelutyöryhmää ei tässä vaiheessa perusteta. Aluehallitus seuraa ja ohjaa virkamiesvalmistelua iltakoulujen yhteydessä tiiviisti. Aluehallitus vastaa valmistelusta. Aluehallitus on valittu demokraattinen elin ja vastaa hyvinvointialueen strategian toteuttamisesta.”

Todettuaan keskustelun päättyneeksi, puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, josta on äänestettävä. Ne jotka kannattavat esittelijän esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Pirkko Valtolan vastaesitystä, äänestävät EI. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 JAA -ääntä ja 5 EI -ääntä. Puheenjohtaja totesi, että esittelijän esitys on tullut aluehallituksen päätökseksi.

Päätös:

Aluehallitus päätti perustaa sairaalapalvelutyöryhmän ja totesi, että jäsenten lukumäärästä, kokoonpanosta ja tarkemmasta toimeksiannosta päätetään asian seuraavassa käsittelyssä.

Tiedoksi

Aluehallitus 10.06.2024 § 141
3093/00.01.02.01/2024

Valmistelija

Lakimies Tarja Poikolainen puh.040 359 9483

Aluehallitus päätti 13.5.2024 § 112 perustaa sairaalapalvelutyöryhmän ja totesi, että jäsenten lukumäärästä, kokoonpanosta ja tarkemmasta toimeksiannosta päätetään asian seuraavassa käsittelyssä. Työryhmän tarkoituksena olisi valmistella Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden

työnjakoa, neuvotella yksityisten terveystalustuottajien kanssa sekä jatkaa neuvotteluita valtion suuntaan.

Lakiesitys sairaala- ja päivystysverkosta

Aluehallituksen kokouksen jälkeen maan hallituksen 21.5.2024 antama lakiesitys sairaala- ja päivystysverkosta sisältää tarkkarajaisia esityksiä muun muassa erikoissairaanhoidon ympärivuorokautisesta päivystyksestä. Lakiesityksen mukaan Savonlinnan sairaalassa ei vuoden 2026 alusta alkaen saisi enää olla erikoissairaanhoidon ympärivuorokautista päivystystä. Viimeistään samaan aikaan sairaalassa loppuisi myös niin sanottu raskas kirurgia. Käytännössä linjaus tarkoittaisi esimerkiksi tekonivelleikkausten loppumista. Tätä ei voitaisi toteuttaa myöskään yksityisenä toimintana.

Perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen ympärivuorokautista päivystystä Savonlinnan sairaalassa saisi Etelä-Savon hyvinvointialueen päätöksellä jatkaa. Kirurgian päivystys ja anestesiapäivystys loppuisivat. Sisätautipäivystystä saisi järjestää sairaalassa osastohoidossa olevien potilaiden tarpeisiin.

Lakiehdotus on kommentoitavana kesäkuun loppuun saakka. Lain hyväksymisen jälkeen määritellään asetuksella, millaisia leikkauksia nimetyissä sairaaloissa voi tehdä. Sosiaali- ja terveysministeriön lääkintöneuvoksen mukaan kyse voisi olla esimerkiksi tyräleikkauksista, suonikohjuleikkauksista ja erinäisistä käsikirurgisista leikkauksista. Lain perusteluissa mainitaan myös tietyt urologiset toimenpiteet, kaihikirurgia sekä tietyt murtumat, joiden leikkausta ei voi odottaa kotona. Leikkaustoiminnan jatkamisesta on sovittava yta-alueella eli Savonlinnan tapauksessa Pohjois-Savon, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen hyvinvointialueilla. Lakiesitykseen sisältyvät päiväkirurgiaa ja lyhythoitaisista kirurgiaa koskevat lievennykset tulevat voimaan jo maaliskuun 2025 alussa.

Lakiesityksen mukaan erikoissairaanhoidon poliklinikat voivat jatkaa siinä laajuudessa kuin Etelä-Savon hyvinvointialue katsoo tarkoituksenmukaiseksi.

Sairaaloiden työnjaossa ei ole kyse siitä, että palveluita vain siirrettäisiin Savonlinnasta Mikkeliin. Jotkut palvelut voivat siirtyä Mikkelistä Savonlinnaan. Kun kokonaisuutta mietitään, aivan olennaista Savonlinnan ja koko maakunnan kannalta on varmistaa ratkaisut, jotka jatkossakin mahdollistavat sairaanhoitajien ja lähihoitajien harjoittelupaikat Savonlinnan sairaalassa.

Toimivalta Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjaosta päätettäessä

Hyvinvointialueella on aiemmin ollut tulkinnanvaraisuutta siitä, kenen toimivaltaan kuuluu sote-asemien palveluvalikoimasta päättäminen. Tästä syystä Aluehallitus on 18.03.2024 § 74 käsitellyt hyvinvointialueen toimivaltasuhteita aluevaltuuston, aluehallituksen ja hyvinvointialuejohtajan kesken. Tällöin asiassa on pyydetty Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n kannanotto, jossa on otettu kantaa aluevaltuuston, aluehallituksen ja hyvinvointialuejohtajan toimivaltasuhteisiin.

Hallintosäännön mukaan

- aluevaltuusto päättää palveluverkosta (hallintosäännön 8 § kohta 3)
- aluehallitus päättää toimialojen tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta (hallintosäännön 9 § kohta 28)
- hyvinvointialuejohtaja päättää palvelualueiden tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta siltä osin kuin siitä ei ole erikseen määrätty hallintosäännössä (hallintosäännön 24 § kohta 8).

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n aiemman kannanoton pohjalta toimivaltasuhteista Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjakoa koskevan päätöksenteon osalta voidaan todeta seuraavaa:

Etelä-Savon hyvinvointialueen organisaatiossa on viisi toimialaa, jotka jakautuvat palvelualueisiin (jotka puolestaan jakautuvat tulosalueisiin, tulosyksikköryhmiin ja kustannuspaikkoihin). *Terveyspalvelut* -toimiala jakautuu *neljään palvelualueisiin, joista yksi on sairaalapalvelut*. Sairaalapalvelualueeseen kuuluvat operatiiviset ja konservatiiviset tulosalueet sekä Mikkeliissä että Savonlinnassa.

Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjaosta päättäminen on osa palvelualueen tehtävien järjestämistä ja tehtäväjakoa. Hallintosäännön 24 § 8 kohdan mukaan hyvinvointialuejohtajan toimivaltaan kuuluu

palvelualueiden tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta päättäminen siltä osin kuin siitä ei ole erikseen määrätty hallintosäännössä. Hallintosäännössä ei ole erikseen määrätty sairaaloiden työnjaosta päättämisestä. Tällöin hyvinvointialuejohtajan toimivaltaan kuuluu sairaaloiden päättäminen.

Hyvinvointialuejohtaja on päättänyt 16.5.2024 § 23/2024 siirtää hallintosäännön 24 §:n kohdan 8 mukaista toimivaltaa palvelualueiden tehtävien järjestämisestä ja tehtäväjaosta mukaan lukien palveluvalikoimasta päättämisen toimialajohtajille oman toimialansa osalta. Aluehallitus ei ole käyttänyt päätökseen otto-oikeutta 27.5.2024 § 129. Näillä perusteilla Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnajosta päättäminen kuuluu terveystalvelujen toimialajohtajan toimivaltaan.

Aluehallituksessa 13.5.2024 esteellisyyksistä käydyin keskustelun pohjalta hyvinvointialueen juristit ovat pyytäneet Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:ltä kannanoton sairaalapalvelutyöryhmän mahdollisista esteellisyyksistä. Kannanotto toimitetaan aluehallituksen käyttöön erillisenä liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö 21.2 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus

1. päättää valita sairaalapalvelutyöryhmään 5 luottamushenkilöä ja valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan nimeämään työryhmään tarpeelliseksi katsoman määrän viranhaltija-asiantuntijoita;
2. päättää valtuuttaa työryhmän valitsemaan keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin;
3. päättää, että työryhmä osallistuu aluehallituksen 24.6. antavan lausunnon valmisteluun sairaala- ja päivystysverkosta annetusta lakiesityksestä;
4. päättää, että työryhmän toimikausi on vuoden 2024 loppuun;
5. toteaa, että Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden työnjakoa selvitetään ja suunnitellaan maakunnan laajuisesti sairaala- ja päivystysverkosta annetun lakiesityksen pohjalta viranhaltijatyönä hallintosäännön 24 ja 25 §:n toimivaltasäännösten mukaisesti sairaalapalvelutyöryhmää kuullen;

6. toteaa, että työryhmä kuulee viranhaltijoita mahdollisuuksista yhteistyöhön yksityisen palvelutuotannon kanssa
7. toteaa, että asemansa perusteella aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus työryhmän kokouksiin.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely:

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 11:33-11:36.

Asiasta käydyn keskustelun aikana puheenjohtaja esitti, että sairaalapalvelutyöryhmään nimetään Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n 7.6.2024 antama esteellisyysslausunto huomioiden seuraavat henkilöt: Anna-Kristiina Mikkonen, Seija Puputti, Ari Hänninen ja Tapio Honkamaa. Lisäksi Seija Kuikka esitti työryhmään Heikki Laukkasta.

Lisäksi asiasta käydyn keskustelun aikana hyvinvointialuejohtaja muutti esitystään, jonka mukaan työryhmään ei nimetä viranhaltija-asiantuntijoita jäseniksi. Viranhaltijat valmistelevat asiantuntijoina asioita työryhmälle.

Päätös:

Hyväksyttiin käsittelytietojen mukaan yksimielisesti.

Tiedoksi